

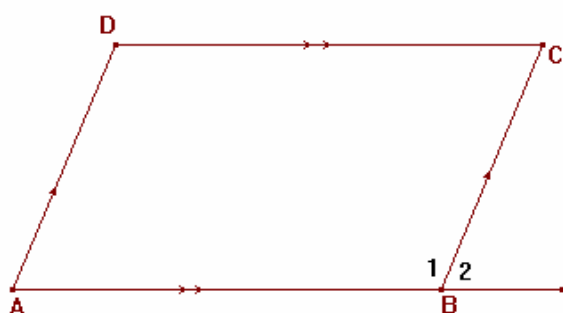
Uitwerkingen hoofdstuk 21 vwo B 1,2 deel 6

Bewijzen in de vlakke meetkunde

1. 1 is juist 2 is juist 3 is onjuist 4 is juist
 5 is juist 6 is onjuist 7 is juist

$$2. \left. \begin{array}{l} \angle A_1 + \angle A_2 = 180^\circ \Rightarrow \angle A_1 = 180^\circ - \angle A_2 \\ \angle A_3 + \angle A_2 = 180^\circ \Rightarrow \angle A_3 = 180^\circ - \angle A_2 \end{array} \right\} \Rightarrow \angle A_1 = \angle A_3$$

3.

gegeven: ABCD is p.g.m.

te bew.

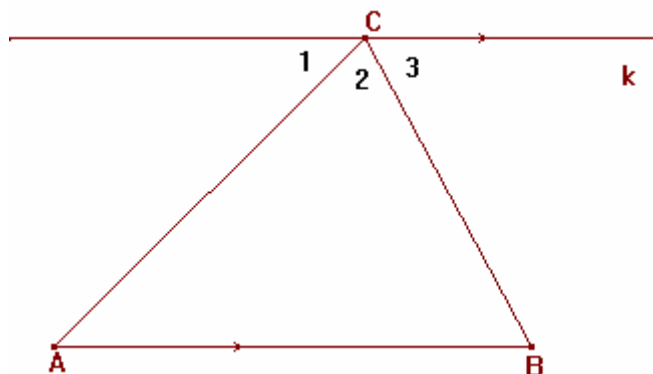
$$\angle A = \angle C$$

$$\angle B = \angle D$$

bewijs: Verleng zijde AB. $\left. \begin{array}{l} \angle A = \angle B_2 (AD \parallel BC) \\ \angle C = \angle B_2 (AB \parallel CD) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle A = \angle C$

$$\left. \begin{array}{l} \angle B_1 + \angle A = 180^\circ (U\text{-figuur}) \\ \angle D + \angle A = 180^\circ (U\text{-figuur}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle B_1 = \angle D = \angle B$$

4.

geg. $\triangle ABC$

te bew. $\angle A + \angle B + \angle C = 180^\circ$

Bewijs:

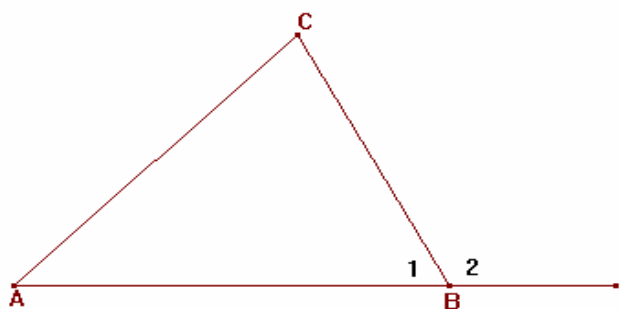
Teken een lijn k door $C \parallel AB$.

$$\left. \begin{array}{l} k \parallel AB \Rightarrow \angle A = \angle C_1 (Z\text{-hoeken}) \\ k \parallel AB \Rightarrow \angle B = \angle C_3 \\ \angle C_1 + \angle C_2 + \angle C_3 = 180^\circ (\text{gestrekte hoek}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle A + \angle B + \angle C = 180^\circ$$

5.

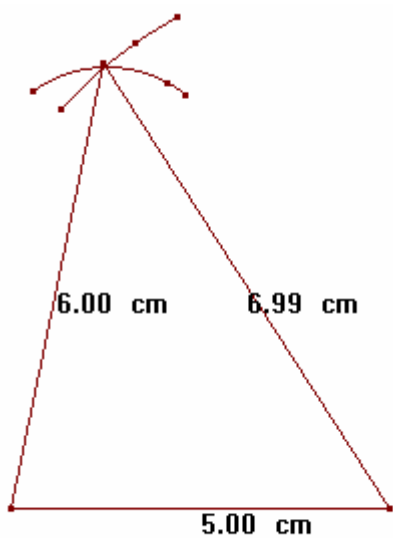
geg. ΔABC met buitenhoek B_2

te bew. $\angle B_2 = \angle A + \angle C$

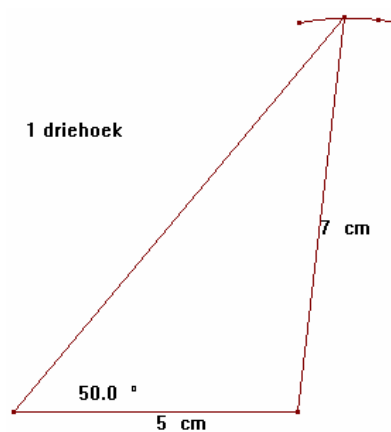

Bewijs: $\left. \begin{array}{l} \angle A + \angle B_1 + \angle C = 180^\circ \\ \angle B_1 + \angle B_2 = 180^\circ \text{ (gestrekte hoek)} \end{array} \right\} \Rightarrow \angle B_2 = \angle A + \angle C$

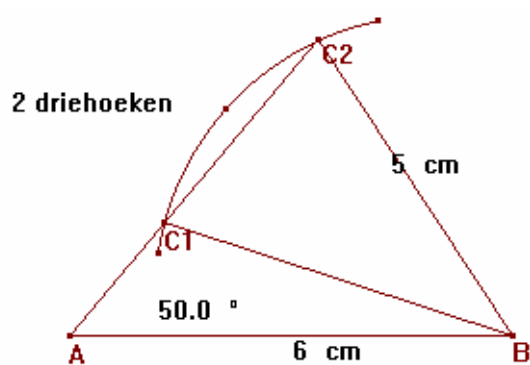
6. a.

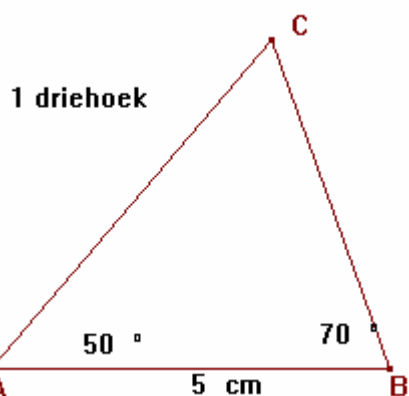
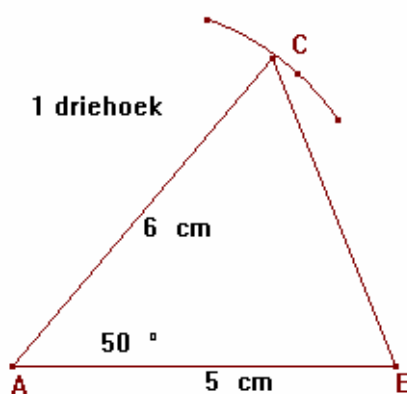
b.

c.

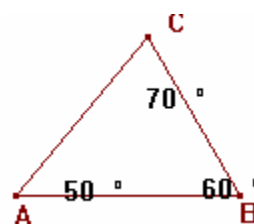
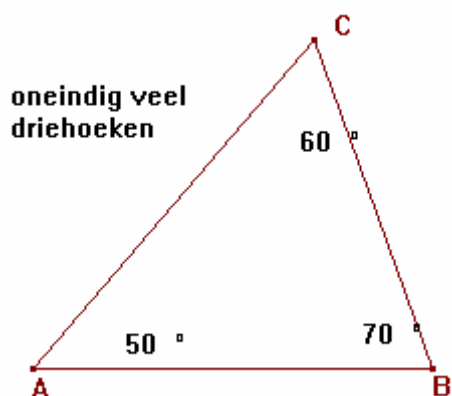
d.

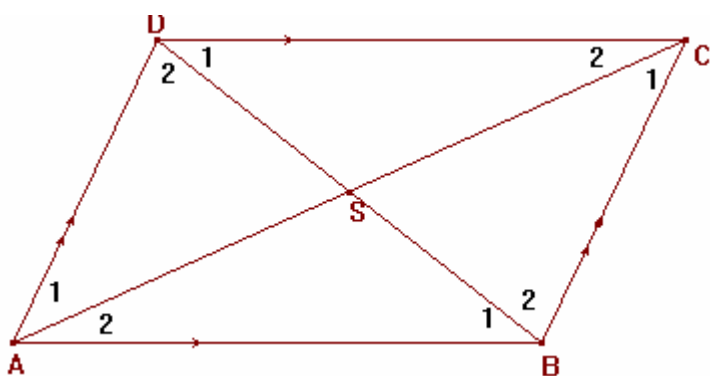
e. $\angle A = 180^\circ - 60^\circ - 70^\circ = 50^\circ$
zelfde driehoek als bij e.

f.

g.

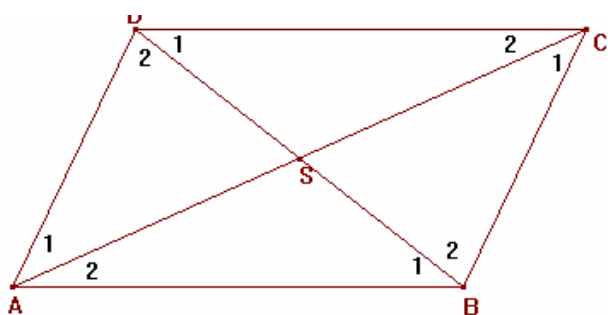
7a.

Geg. ABCD is een pgm

te bew. $AS = CS$ en $DS = BS$

bewijs:
$$\left. \begin{array}{l} \angle A_2 = \angle C_2 (z\text{-hoeken}) \\ \angle B_1 = \angle D_1 (z\text{-hoeken}) \\ AB = CD (pgm) \end{array} \right\} \Rightarrow \triangle ABS \cong \triangle CDS (hzh) \Rightarrow AS = CS \text{ en } BS = DS$$

b.

Gegeven: $AS = SC$ en $BS = DS$

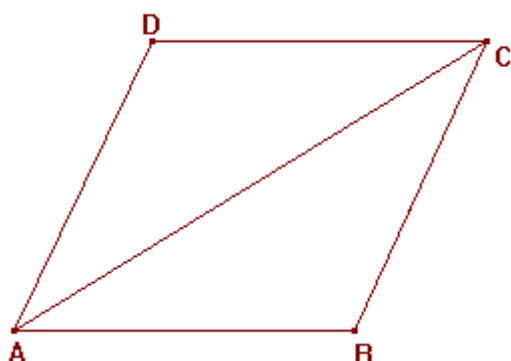
te bew. ABCD is pgm

$$\text{bewijs: } \left. \begin{array}{l} AS = CS(\text{geg}) \\ BS = DS(\text{geg}) \\ \angle ASB = \angle DSC(\text{overst.hoeken}) \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta ABS \cong \Delta CDS(\text{zhz}) \Rightarrow \angle A_2 = \angle C_2 \Rightarrow AB \parallel CD$$

$$\text{Evenzo: } \left. \begin{array}{l} AS = CS(\text{geg}) \\ DS = BS(\text{geg}) \\ \angle ASD = \angle BSC(\text{overst.hoeken}) \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta ADS \cong \Delta CBS(\text{zhz}) \Rightarrow \angle A_1 = \angle C_1 \Rightarrow AD \parallel BC$$

Aangezien nu geldt : $AB \parallel CD$ en $AD \parallel BC \Rightarrow ABCD$ is een pgm

8a.

gegeven : ABCD is een ruit

te bew. ABCD is een pgm

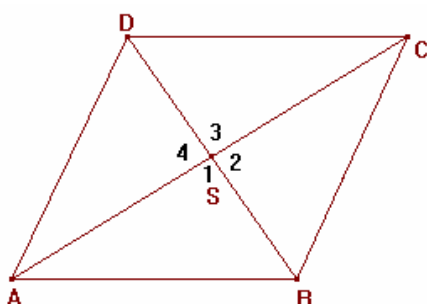
bewijs: Teken diagonaal AC \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} AB = CD(\text{ruit}) \\ BC = AD(\text{ruit}) \\ AC = AC \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta ABC \cong \Delta CDA(\text{zzz}) \Rightarrow \angle BAC = \angle DCA \Rightarrow AB \parallel CD \left. \vphantom{\begin{array}{l} AB = CD(\text{ruit}) \\ BC = AD(\text{ruit}) \\ AC = AC \end{array}} \right\} \Rightarrow$$

verder geldt ook $\angle ACB = \angle CAD \Rightarrow BC \parallel AD$

ABCD is een pgm

b.

gegeven : ABCD is een ruit

te bew. $AC \perp BD$

bewijs:

ABCD is een ruit \Rightarrow ABCD is ook dus een pgm \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} BS = DS(\text{pgm}) \\ AS = AS \\ AB = AD(\text{ruit}) \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta ABS \cong \Delta ADS \Rightarrow \angle S_1 = \angle S_4$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle S_1 + \angle S_4 = 180^\circ(\text{gestrekte hoek}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle S_1 = 90^\circ \Rightarrow AC \perp BD$$

8c. Zie de figuur bij 8b.

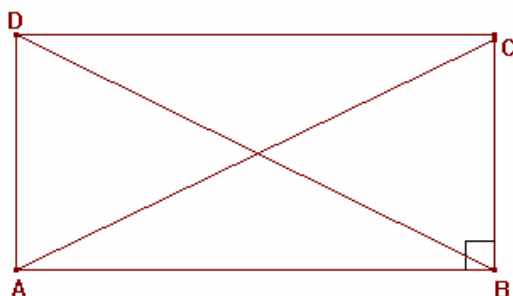
gegeven : ABCD is een ruit

te bew.: AC en BD zijn deellijn

Bewijs: Zie 8b: uit de congruentie volgt verder dat $\angle BAS = \angle DAS \Rightarrow AC$ is deellijn

$$\left. \begin{array}{l} AS = CS(\text{pgm}) \\ \text{verder geldt: } BS = BS \\ AB = BC(\text{ruit}) \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta ABS \cong \Delta CBS \Rightarrow \angle ABS = \angle CBS \Rightarrow BD \text{ is ook deellijn.}$$

9.

geg. ABCD is een rechthoek

te bew. $AC = BD$

Bewijs: Iedere hoek is $90^\circ \Rightarrow \angle A + \angle B = 180^\circ \Rightarrow AD \parallel BC$

Zo geldt ook : $\angle A + \angle D = 180^\circ \Rightarrow AB \parallel CD$

Uit de evenwijdigheid volgt : ABCD is een pgm \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} AD = BC(\text{pgm}) \\ \angle DAB = \angle CBA(90^\circ) \\ AB = AB \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta ABD \cong \Delta BAC(\text{zhz}) \Rightarrow BD = AC$$

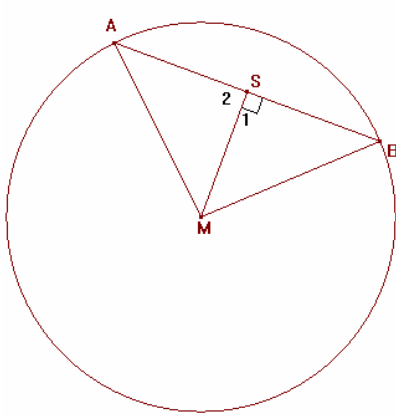
10 geg. ABCD is een vierkant

te bew. ABCD is een ruit met rechte hoeken

Bewijs: Een vierkant heeft 4 rechte hoeken \Rightarrow ABCD is ook een rechthoek

Aangezien een vierkant ook gelijke zijden heeft volgt hier dus ook uit dat ABCD ook een ruit is. Dus geldt: ABCD is een ruit met rechte hoeken.

11.

gegeven : cirkel met m.p. M
 $AS \perp AB$

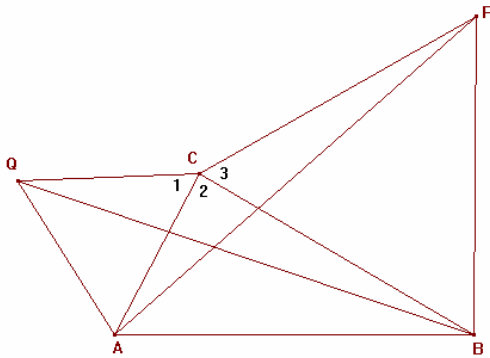
te bew. $AS = BS$

Bewijs:

Teken de stralen BM en AM \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} AM = BM \text{ (straal)} \\ MS = MS \\ \angle S_2 = \angle S_1 (90^\circ) \end{array} \right\} \Rightarrow \triangle AMS \cong \triangle BMS \Rightarrow AS = BS$$

12.

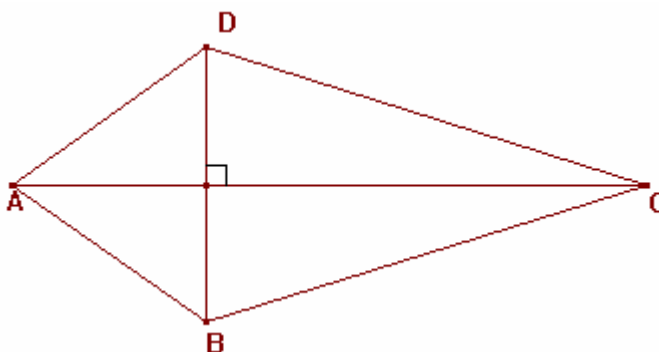
Gegeven: $\triangle ABC$
 $\triangle ACQ$ en $\triangle BCP$ zijn
 gelijkzijdig.

te bew. $AP = BQ$

Bewijs:

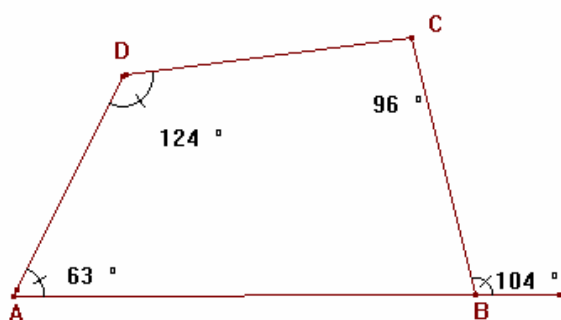
$$\left. \begin{array}{l} \angle C_1 = 60^\circ \text{ (gelijkzijdig)} \\ \angle C_3 = 60^\circ \text{ (gelijkzijdig)} \\ QC = AC \text{ (gelijkzijdig)} \\ PC = BC \text{ (gelijkzijdig)} \end{array} \right\} \Rightarrow \angle C_1 = \angle C_3 \left. \vphantom{\begin{array}{l} \angle C_1 = 60^\circ \text{ (gelijkzijdig)} \\ \angle C_3 = 60^\circ \text{ (gelijkzijdig)} \\ QC = AC \text{ (gelijkzijdig)} \\ PC = BC \text{ (gelijkzijdig)} \end{array}} \right\} \Rightarrow \triangle ACP \cong \triangle QCB \text{ (zhz)} \Rightarrow AP = QB$$

13.

De diagonalen staan loodrecht
 op elkaar, maar ABCD is geen
 ruit, maar wel een vlieger.

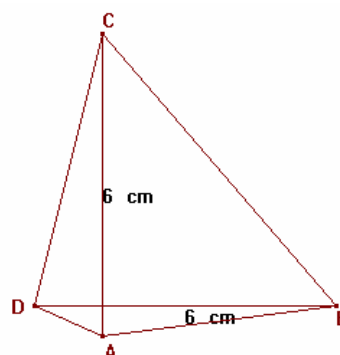
14.

$$\frac{1}{3} \cdot (63 + 124 + 96) \approx 94^\circ \neq 104^\circ$$

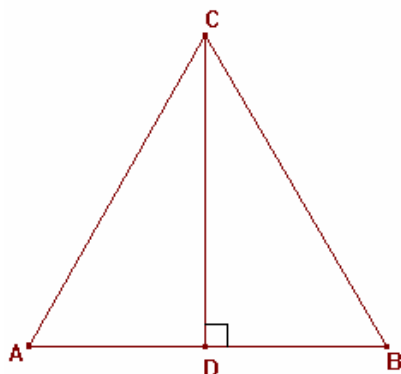
15.

- a. Niet omkeerbaar. Tegenvoorbeeld:
Zie de figuur: $AC = BD = 6$, maar ABCD is duidelijk geen rechthoek.

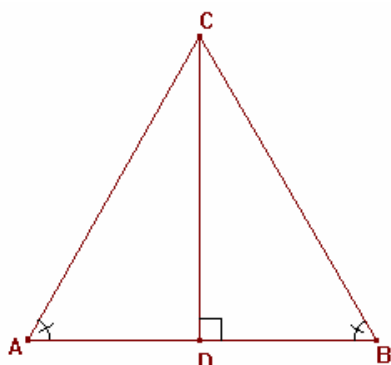
- b. Deze stelling is omkeerbaar.
Als de diagonalen van een vierhoek elkaar middendoor delen, dan is de vierhoek een pgn.
- c. Ook omkeerbaar:
Als geldt: $AB^2 + AC^2 = BC^2$ dan is driehoek ABC rechthoekig met $\angle A = 90^\circ$.
- d. Niet omkeerbaar. Tegenvoorbeeld: zie de vlieger bij opgave 13.

16.

geg. $\triangle ABC$ met $AC = BC$ te bew. $\angle A = \angle B$

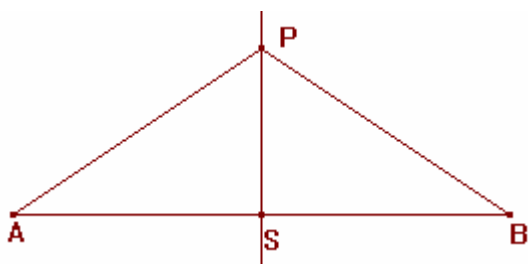
- a. Teken $CD \perp AB$.
- b. $AC = BC$ (geg)
- c. $CD = CD$
- d. $\angle ADC = \angle BDC (90^\circ)$
- e. $\Rightarrow \triangle ADC \cong \triangle BDC$ (zzr) \Rightarrow
- f. $\Rightarrow \angle A = \angle B$

17.

geg. $\angle A = \angle B$ te bew. $AC = BC$ Bewijs: Teken lijnstuk $CD \perp AB$. \Rightarrow

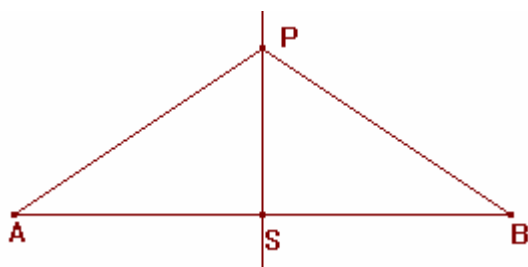
$$\left. \begin{array}{l} \angle A = \angle B (\text{geg}) \\ CD = CD \\ \angle ADC = \angle BDC (90^\circ) \end{array} \right\} \Rightarrow \triangle ADC \cong \triangle BDC \Rightarrow AC = BC$$

18a.

geg. $AS = BS$ en $PS \perp AB$ te bew. $AP = BP$

$$\text{Bewijs: } \left. \begin{array}{l} AS = BS (\text{mll}) \\ \angle PSA = \angle PSB (\text{mll}) \\ PS = PS \end{array} \right\} \Rightarrow \triangle ASP \cong \triangle BSP \text{ (zhz)} \Rightarrow AP = BP$$

b.

geg. $AP = BP$

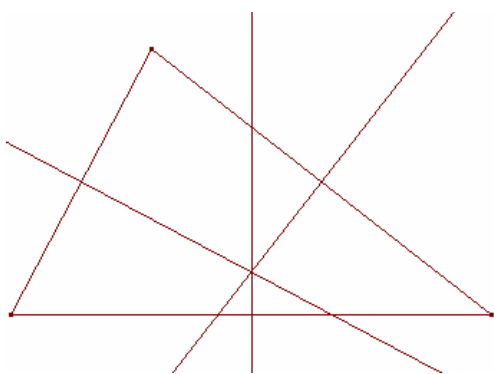
te bew. P op mll van AB

Bewijs: Teken de lijn door $P \perp AB$ \Rightarrow

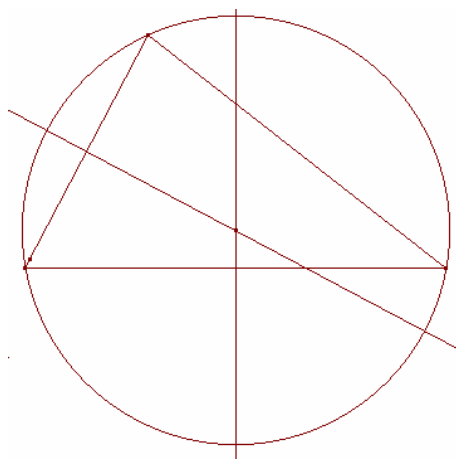
$$\left. \begin{array}{l} AP = BP (\text{geg}) \\ \angle PSA = \angle PSB (90^\circ) \\ PS = PS \end{array} \right\} \Rightarrow \triangle ASP \cong \triangle BSP \text{ (zzr)} \Rightarrow AS = BS \text{ en } PS \perp AB \Rightarrow P \text{ op mll van AB}$$

19a.

De drie mll van deze driehoek gaan door één punt.

b.

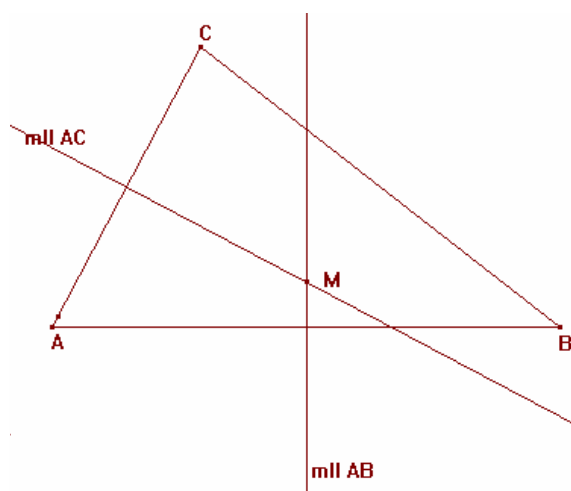
De cirkel met mp het snijpunt van de 2 mll. is de omgeschreven cirkel van de driehoek.

De cirkel gaat dus ook door de twee andere hoekpunten.

20a.

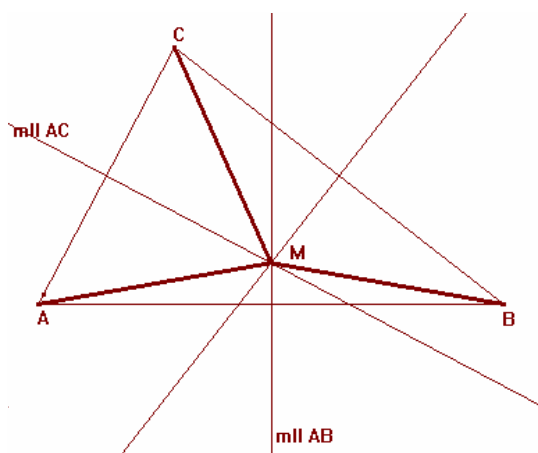
Gegeven: $\triangle ABC$ en de 3 mll.
te bew. de 3 mll gaan door één punt

b.

Bewijs: $\left. \begin{array}{l} M \text{ op } mll_{AB} \Rightarrow MA = MB \\ M \text{ op } mll_{AC} \Rightarrow MA = MC \end{array} \right\} \Rightarrow MB = MC \Rightarrow M \text{ ook op mll van } BC \Rightarrow \text{De drie mll van } \triangle ABC \text{ gaan door één punt.}$

21.

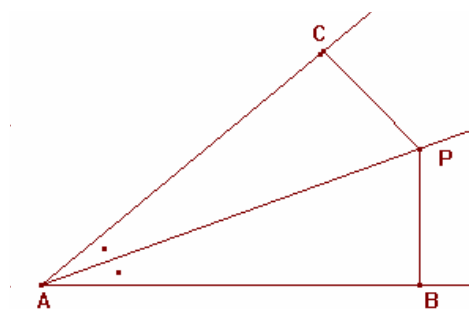
Gegeven : ΔABC en de drie mll met snijpunt M.

Te bew. M is m.p. van de omgeschreven cirkel van ΔABC

Bewijs:
$$\left. \begin{array}{l} M \text{ op } mll_{AB} \Rightarrow MA = MB \\ M \text{ op } mll_{AC} \Rightarrow MA = MC \end{array} \right\} \Rightarrow MA = MB = MC \Rightarrow M \text{ is het m.p. van de cirkel door } A, B \text{ en } C. \Rightarrow M \text{ is het middelpunt van de omgeschreven cirkel van } \Delta ABC.$$

22.

a.

Geg. $\angle CAB$ en deellijn AP

Te bew. $CP = BP$

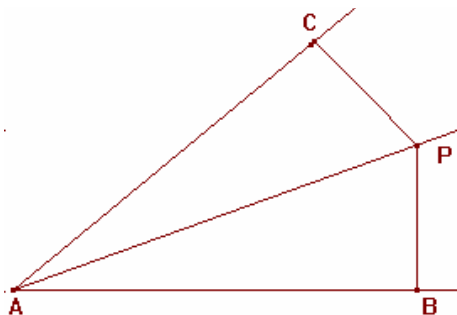
Bewijs: Teken de lijnstukken CP en BP loodrecht op AC en AB. \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} \angle ACP = \angle ABP (90^\circ) \\ AP = AP \\ \angle CAP = \angle BAP (\text{deellijn}) \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta ACP \cong \Delta ABP \text{ (zhh)} \Rightarrow CP = BP \Rightarrow P \text{ heeft gelijke afstanden tot de benen AB en AC.}$$

b.

Gegeven: $CP = BP$

Te bew. $\angle CAP = \angle BAP$

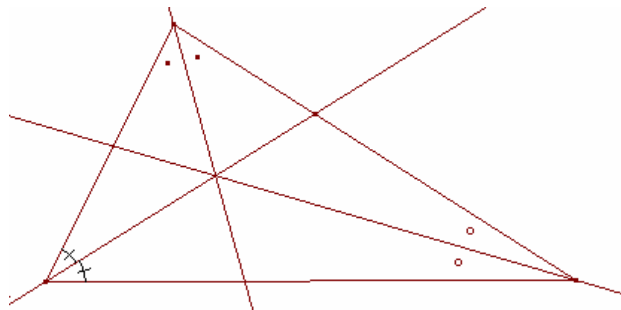

Bewijs. Teken de afstanden CP en BP loodrecht op AC en AB. \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} CP = BP(\text{geg}) \\ \angle ACP = \angle ABP(90^\circ) \\ AP = AP \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta ABP \cong \Delta ACP \text{ (zzr)} \Rightarrow \angle CAP = \angle BAP \Rightarrow AP \text{ is deellijn van } \angle A \Rightarrow$$

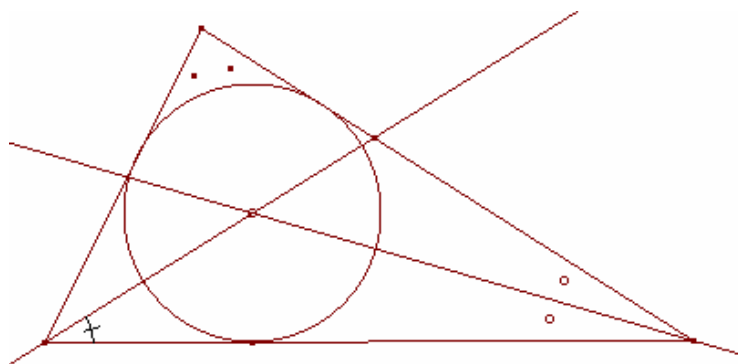
P ligt op de deellijn of bissectrice van $\angle A$.

23a.

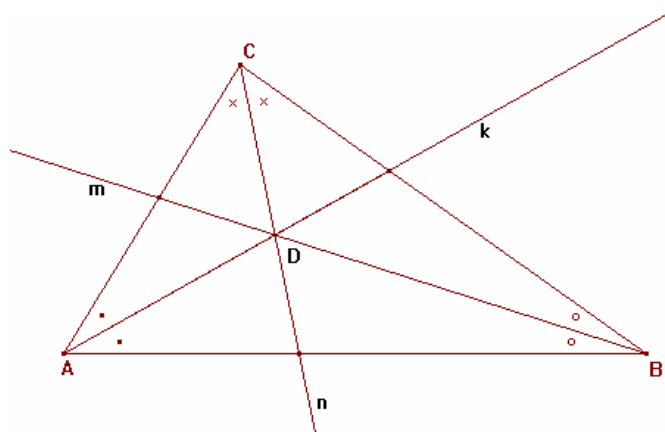
De drie deellijnen van een driehoek gaan door één punt.

b.

De cirkel met mp het snijpunt van twee deellijnen raakt ook de twee andere zijden van de driehoek.

24.

Gegeven ΔABC met de drie deellijnen k , m en n .

te bew. k , m en n door één punt

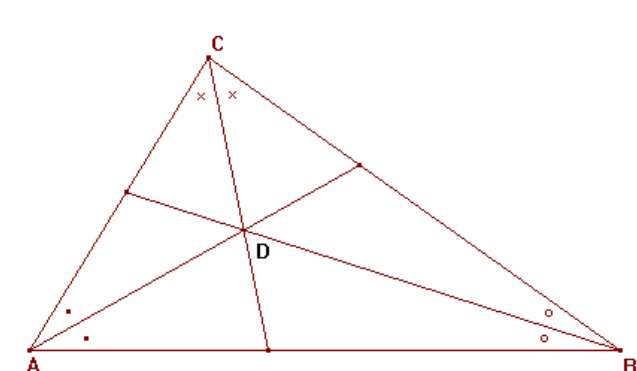
Bewijs: De deellijnen k en m snijden elkaar in $D \Rightarrow$

$$\left. \begin{array}{l} D \text{ op } k \text{ dus } d(D, AC) = d(D, AB) \\ D \text{ op } m \text{ dus } d(D, BC) = d(D, AB) \end{array} \right\} \Rightarrow d(D, AC) = d(D, BC) \Rightarrow \text{ook } D \text{ ligt op de deellijn van}$$

$\angle C$ en dus ook op $n \Rightarrow$ de drie deellijnen k , m en n gaan door één punt.

25.

Gegeven ΔABC en de 3 deellijnen die door punt D gaan.

te bew.

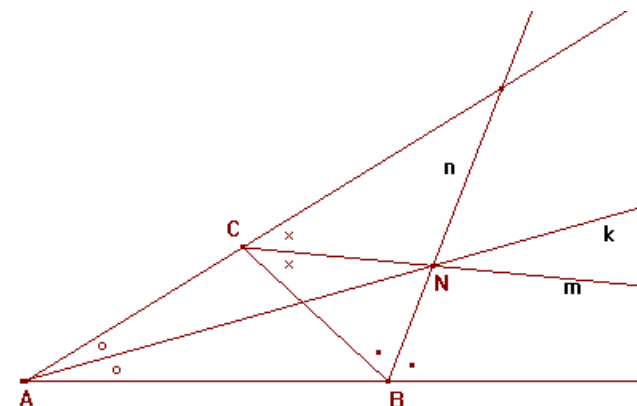
D is het middelpunt van de ingeschreven cirkel

Bewijs: $\left. \begin{array}{l} D \text{ op bissectrice van hoek A} \Rightarrow d(D,AB) = d(D,AC) \\ D \text{ op bissectrice van hoek B} \Rightarrow d(D,AB) = d(D,BC) \end{array} \right\} \Rightarrow$

$\Rightarrow d(D,AB) = d(D,AC) = d(D,BC) \Rightarrow D$ is dus het middelpunt van de ingeschreven cirkel van driehoek ABC.

26.

geg. ΔABC met bissectrice k van $\angle A$ en de buitenbissectrices m en n van de hoeken B en C.

te bew.

De lijnen k, m en n gaan door één punt

Bewijs: $\left. \begin{array}{l} N \text{ op bissectrice van hoek A} \Rightarrow d(N,AB) = d(N,AC) \\ N \text{ op bissectrice van hoek B} \Rightarrow d(N,AB) = d(N,BC) \end{array} \right\} \Rightarrow$

$\Rightarrow d(N,AC) = d(N,BC) \Rightarrow N$ ook op bissectrice van $\angle C \Rightarrow$ de drie deellijnen k, m en n gaan door één punt.

27.

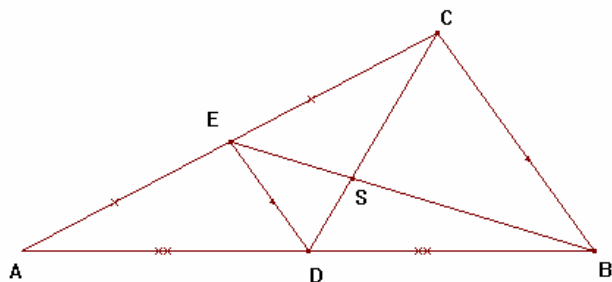
a. $\left. \begin{array}{l} D \text{ is midden van AB dus } AD = DB \Rightarrow AB = 2 \cdot AD \\ E \text{ is midden van AC dus } AE = EC \Rightarrow AC = 2 \cdot AE \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta ABC \text{ is een vergroting met}$

factor 2 t.o.v. ΔADE .

b. ΔABC is een vergroting van $\Delta ADE \Rightarrow$ de hoeken blijven gelijk $\Rightarrow \angle ADE = \angle ABC \Rightarrow DE \parallel BC$ (F-hoeken)

c.

te berekenen: DS : CS

Berekening: Aangezien $DE \parallel BC$ geldt dat deze figuur een zandloperfiguur is. De vergroting van DE naar BC is 2 dus dat geldt ook voor de lijnstukken DS en ES naar CS en BS

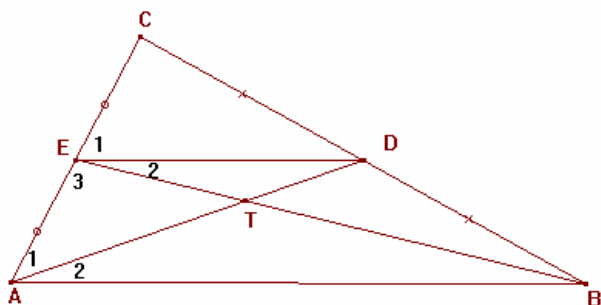
($\triangle BSC$ is ook een vergroting van $\triangle ESD$ met factor 2) \Rightarrow

$$DS : CS = ES : BS = DE : BC = 1 : 2$$

28

Gegeven: $\triangle ABC$ met zwaartelijnen AD en BE

te bew. $AT : DT = 2 : 1$

Bewijs: $\left. \begin{array}{l} AC = 2 \cdot CE \\ BC = 2 \cdot CD \\ \angle C = \angle C \end{array} \right\} \Rightarrow \triangle ABC \square \triangle EDC (zhz) \Rightarrow AC : EC = AB : ED = 2 : 1$ Uit de

gelijkvormigheid volgt ook: $\angle A_{12} = \angle E_1 \Rightarrow AB \parallel DE \Rightarrow$

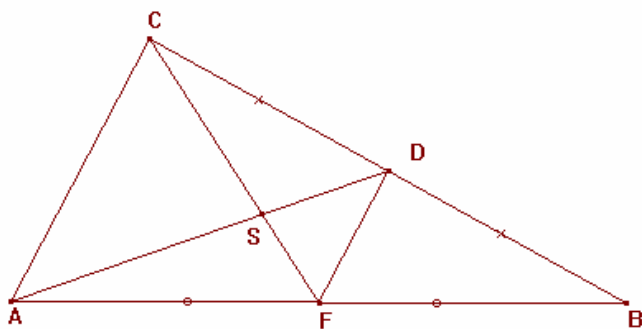
$\left. \begin{array}{l} \angle E_2 = \angle ABT \\ \angle ETD = \angle ATB \end{array} \right\} \Rightarrow \triangle ETD \square \triangle BTA (hh) \Rightarrow AB : DE = AT : DT = 2 : 1$

b. Uit dezelfde gelijkvormigheid volgt ook $AB : DE = BT : ET$

Nu nieuwe figuur:

Gegeven: De twee zwaartelijnen AD en CF

te bew. de 3 zwaartelijnen verdelen elkaar in stukken met verhouding 2 : 1

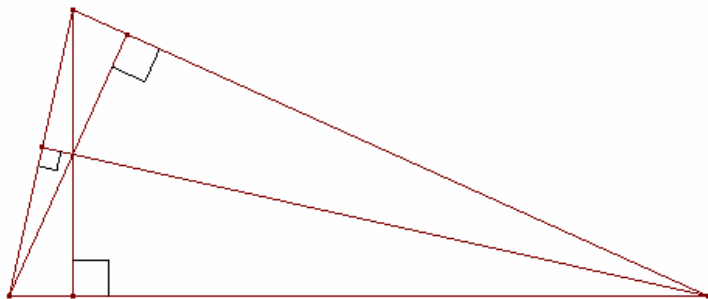
Bewijs: Op dezelfde manier als in 28a geldt dat $\triangle ASC \sim \triangle DSF$. Aangezien evenzo geldt dat

$$AC : DF = 2 : 1 \Rightarrow AS : DS = CS : FS = 2 : 1$$

We hebben al eerder gezien in 28a dat geldt: $AB : DE = 2 : 1 \Rightarrow AT : DT = BT : ET = 2 : 1$

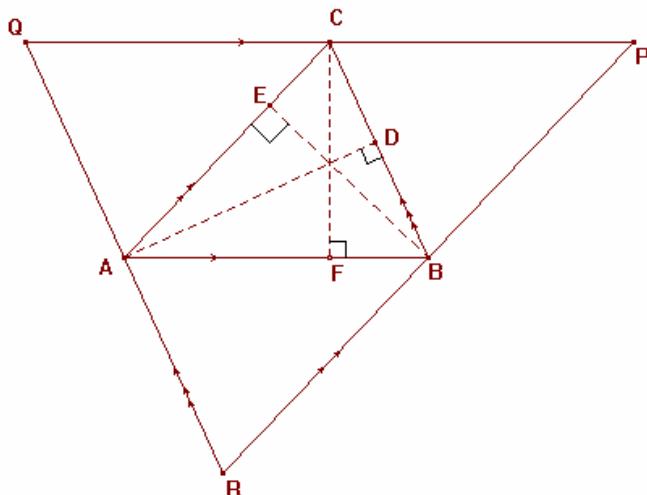
Uit deze twee regels volgt dus dat de punten T en S samenvallen \Rightarrow de drie zwaartelijnen verdelen elkaar in stukken van 2 : 1 en snijden elkaar in één punt.

29.

Vermoeden:
De drie hoogtelijnen snijden elkaar in één punt.

30. a en b.

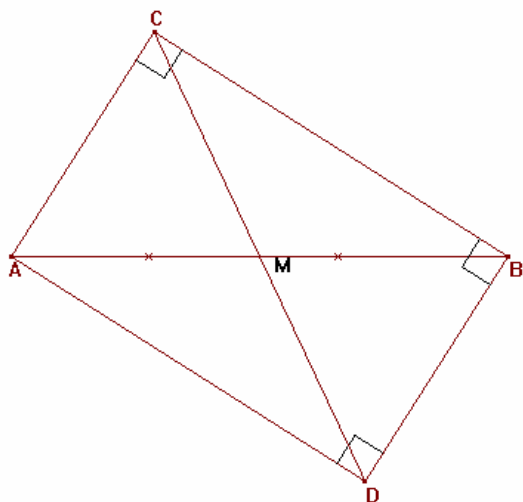
Gegeven ΔABC ; $AB \parallel PQ$
 $BC \parallel QR$; $AC \parallel PR$ en de drie
hoogtelijnen van ΔABC

te bew. de drie hoogtelijnen gaan
door één punt

Bewijs: Aangezien $PQ \parallel AB$ en $QR \parallel BC$ en $AC \parallel PR \Rightarrow ABPC$; $ABCQ$ en $ARBC$ zijn pgm. \Rightarrow
 $QC = AB$ en $CP = AB \Rightarrow QC = CP$ Zo geldt ook dat $RB = PB$ en $QA = RA$
Verder geldt dat CF is een hoogtelijn $\Rightarrow CF \perp AB$ Je weet dat $AB \parallel PQ \Rightarrow CF \perp PQ$ Nu weet je dus dat $QC = PC$ en $CF \perp QP \Rightarrow CF$ is mll van PQ .
Zo zijn ook AD en BE mll. van QR en PR .
De drie hoogtelijnen van ΔABC zijn dus ook de drie mll. van ΔPQR . De drie mll. gaan door één punt \Rightarrow de drie hoogtelijnen van ΔABC gaan dus ook door één punt.

31a.

Gegeven: $\triangle ABC$ en $\angle C = 90^\circ$ en
 $AM = BM$

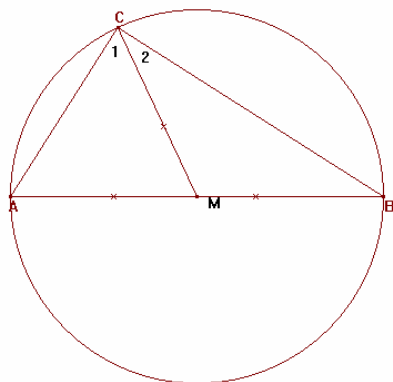
Te bew. $AM = BM = CM$

Bewijs: Teken vanuit $\triangle ABC$ nu de rechthoek $ADBC$ met de diagonalen AB en CD . \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} CD = AB \\ AM = BM \\ ABCD \text{ is rechthoek en dus ook een } pgm \end{array} \right\} \Rightarrow CM = AM = BM$$

b.

Gegeven : $\triangle ABC$ en omgeschreven cirkel
 met middellijn AB met $AM = BM$.

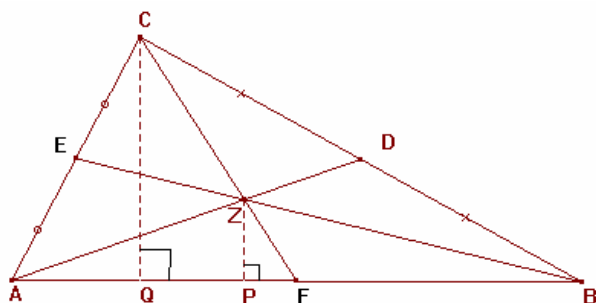
Te bew. $\angle ACB = 90^\circ$

$$\left. \begin{array}{l} \angle A + \angle B + \angle C_{12} = 180^\circ \\ AM = CM \Rightarrow \angle A = \angle C_1 \\ BM = CM \Rightarrow \angle B = \angle C_2 \end{array} \right\} \Rightarrow \angle C_1 + \angle C_2 + \angle C_{12} = 180^\circ \Rightarrow 2 \cdot \angle C_{12} = 180^\circ \Rightarrow \angle C_{12} = 90^\circ$$

32a.

Gegeven : $\triangle ABC$ met de 3 zwaartelijnen.

Te bew. $O(\triangle ABC) = 3 \cdot O(\triangle ABZ)$

Bewijs: Teken de hoogtelijnen CQ en ZP .
 \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} \angle QFC = \angle PFZ \\ \angle Q = \angle P(90^\circ) \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta QFC \square \Delta PFZ(hh) \Rightarrow CQ:ZP=FC:FZ \left. \begin{array}{l} \\ \\ CZ:ZF=2:1(\text{zwaartelijn}) \Rightarrow CF:ZF=3:1 \end{array} \right\} \Rightarrow CQ : ZP = 3 : 1 \Rightarrow CQ = 3.ZP$$

$$\left. \begin{array}{l} O(\Delta ABC) = 0,5.AB.CQ \\ O(\Delta ABZ) = 0,5.AB.PZ \\ CQ = 3.PZ(\text{bewezen}) \end{array} \right\} \Rightarrow O(\Delta ABC) = 3.O(\Delta ABZ)$$

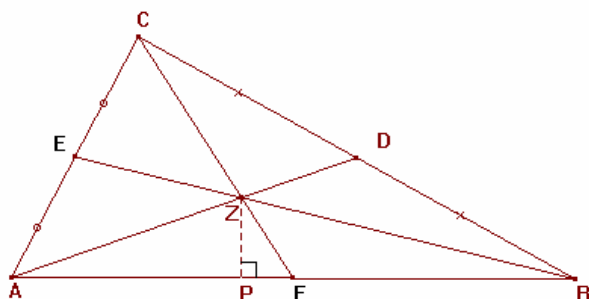
32b.

Vermoeden:

$$O(\Delta ABC) = 3 \cdot O(\Delta AFZE)$$

Gegeven: ΔABC met de 3 zwaartelijnen met snijpunt Z.

$$\text{te bew. } O(\Delta AFZE) = \frac{1}{3} \cdot O(\Delta ABC)$$

Bewijs: Teken lijnstuk $ZP \perp AB$. \Rightarrow

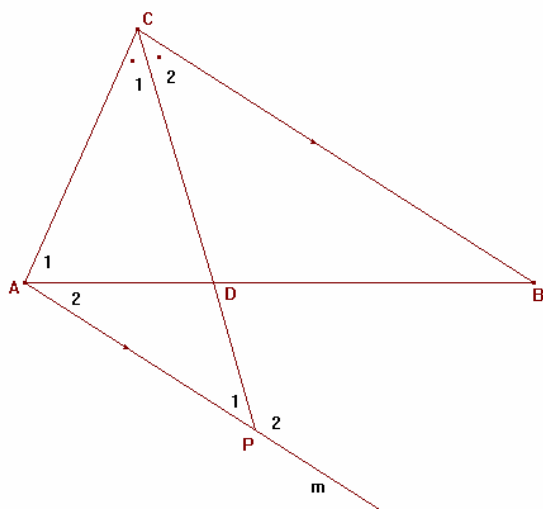
$$\left. \begin{array}{l} AF = 0,5AB \\ O(\Delta AFZ) = 0,5.AF.ZP \\ O(\Delta ABZ) = 0,5.AB.ZP \end{array} \right\} \Rightarrow O(\Delta AFZ) = 0,5 \cdot 0,5.AB.ZP \left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \Rightarrow O(\Delta AFZ) = 0,5.O(\Delta ABZ)$$

$$\left. \begin{array}{l} O(\Delta AFZ) = 0,5.O(\Delta ABZ) \\ O(\Delta ABZ) = \frac{1}{3}.O(\Delta ABC)(\text{onderdeel a}) \end{array} \right\} \Rightarrow O(\Delta AFZ) = \frac{1}{6}.O(\Delta ABC) \left. \begin{array}{l} \\ \\ \text{Op dezelfde manier geldt: } O(\Delta AEZ) = \frac{1}{6}.O(\Delta ABC) \end{array} \right\} \Rightarrow O(\Delta AFZE) = \frac{1}{3}.O(\Delta ABC)$$

33.

Gegeven ΔABC met deellijn van $\angle C$.

Te bew. $AD : BD = AC : BC$

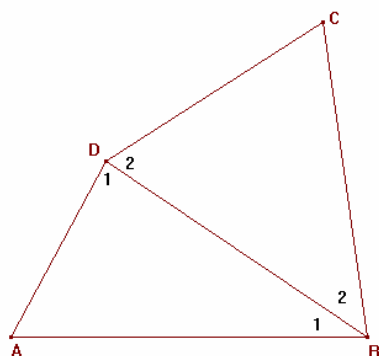
Bewijs: Teken hulplijn m door A // BC en verleng deellijn uit C \Rightarrow snijpunt P.

$$\left. \begin{array}{l} \angle P_1 = \angle C_2 (\text{Z-hoek}) \\ \angle A_2 = \angle B (\text{z-hoek}) \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta APD \sim \Delta BCD \text{ (hh)} \Rightarrow AD : BD = AP : BC$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle P_1 = \angle C_2 (\text{z-hoek}) \\ \angle C_1 = \angle C_2 (\text{deellijn}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle P_1 = \angle C_1 \Rightarrow \Delta APC \text{ is gelijkbenig} \Rightarrow AP = AC.$$

Uit bovenstaande volgt dus : $AD : BD = AC : BC$

34.

Gegeven: vierhoek ABCD

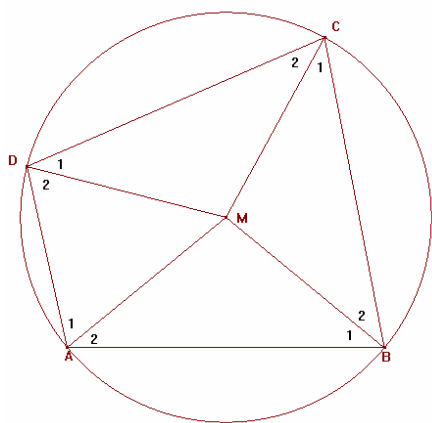
Te bew. $\angle A + \angle B + \angle C + \angle D = 360^\circ$

Bewijs: Trek de diagonaal BD \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} \angle A + \angle B_1 + \angle D_1 = 180^\circ \\ \angle C + \angle B_2 + \angle D_2 = 180^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle A + \angle B_1 + \angle D_1 + \angle C + \angle B_2 + \angle D_2 = 360^\circ \Rightarrow$$

$$\angle A + \angle B + \angle C + \angle D = 360^\circ$$

35.

Gegeven :

vierhoek ABCD met de hoekpunten op een cirkel en middelpunt binnen ABCD

Te bew. $\angle A + \angle C = 180^\circ$ en $\angle B + \angle D = 180^\circ$

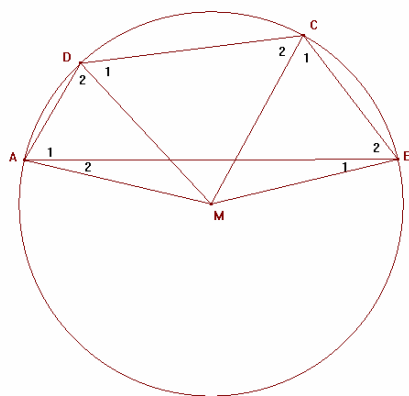
Teken de 4 lijnstukken naar A,B,C en D vanuit M. \Rightarrow 4 gelijkbenige driehoeken \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} \angle A_2 = \angle B_1 \\ \angle C_1 = \angle B_2 \\ \angle C_2 = \angle D_1 \\ \angle A_1 = \angle D_2 \end{array} \right\} \Rightarrow \angle A_2 + \angle A_1 + \angle C_1 + \angle C_2 = \angle B_1 + \angle B_2 + \angle D_1 + \angle D_2 \left. \vphantom{\begin{array}{l} \angle A_2 = \angle B_1 \\ \angle C_1 = \angle B_2 \\ \angle C_2 = \angle D_1 \\ \angle A_1 = \angle D_2 \end{array}} \right\} \Rightarrow$$

$$\angle A + \angle B + \angle C + \angle D = 360^\circ$$

$$\angle A + \angle C = 180^\circ \text{ en } \angle B + \angle D = 180^\circ$$

b.

Gegeven:
vierhoek ABCD met de hoekpunten op een cirkel en
middelpunt buiten ABCD

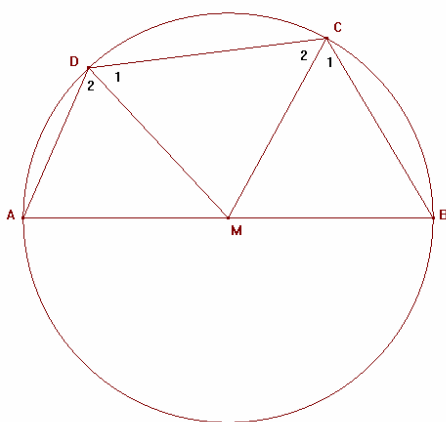
Te bew: $\angle A + \angle C = 180^\circ$ en $\angle B + \angle D = 180^\circ$

Teken weer de 4 lijnstukken \Rightarrow er ontstaan weer 4 gelijkbenige driehoeken. \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} \angle A_{12} = \angle D_2 \\ \angle C_2 = \angle D_1 \\ \angle C_1 = \angle B_{12} \\ \angle A_2 = \angle B_1 \end{array} \right\} \Rightarrow \angle A_{12} + \angle C_2 + \angle C_1 - \angle A_2 = \angle D_2 + \angle D_1 + \angle B_{12} - \angle B_1 \Rightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle A_1 + \angle C_{12} = \angle B_2 + \angle D_{12} \\ \angle A_1 + \angle B_2 + \angle C_{12} + \angle D_{12} = 360^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle A_1 + \angle C_{12} = 180^\circ \text{ en } \angle B_2 + \angle D_{12} = 180^\circ$$

c.

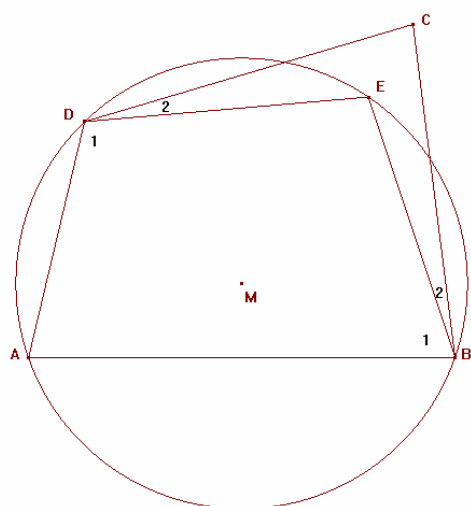
Gegeven: vierhoek ABCD met de hoekpunten op
een cirkel en middelpunt M op een zijde van
ABCD.

Te bew: $\angle A + \angle C = 180^\circ$ en $\angle B + \angle D = 180^\circ$

$$\text{Bew. Teken DM en MC} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} \angle A = \angle D_2 \\ \angle C_2 = \angle D_1 \\ \angle C_1 = \angle B \end{array} \right\} \Rightarrow \angle A + \angle C_2 + \angle C_1 = \angle D_2 + \angle D_1 + \angle B \Rightarrow$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle A + \angle C = \angle B + \angle D \\ \angle A + \angle B + \angle C + \angle D = 360^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle A + \angle C = 180^\circ \text{ en } \angle B + \angle D = 180^\circ$$

36

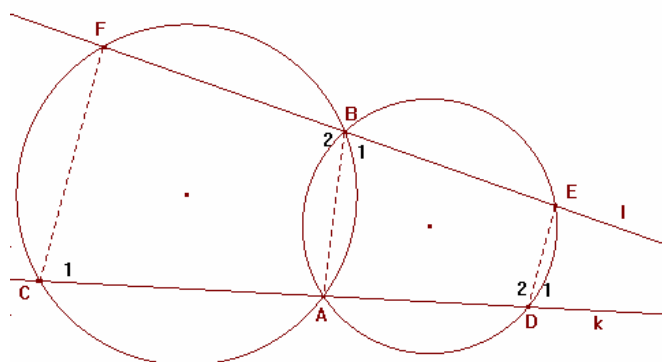

Gegeven: vierhoek ABCD met A , B en D op de cirkel en C buiten de cirkel.

Te bew. $\angle A + \angle C < 180^\circ$

Bewijs: $\left. \begin{array}{l} \angle B_1 + \angle D_1 = 180^\circ (\text{koordenvierhoek}) \Rightarrow \angle B_{12} + \angle D_{12} > 180^\circ \\ \angle A + \angle B_{12} + \angle C + \angle D_{12} = 360^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle A + \angle C < 180^\circ$

37.

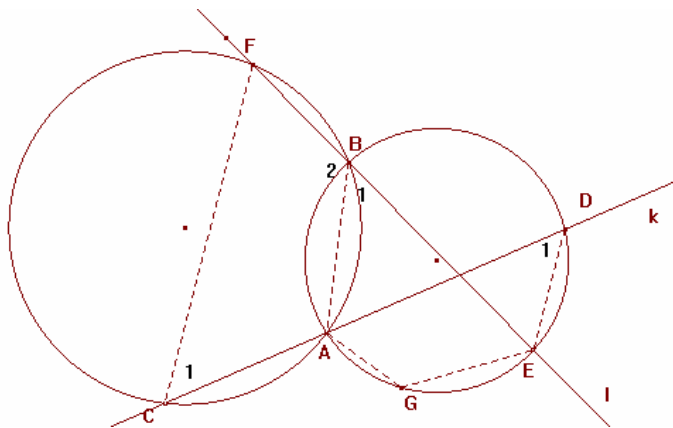

Gegeven: 2 cirkels met snijpunten A en B . De lijnen k en l door de punten A en B . Snijpunten zijn verder C , D , E en F.

Te bew. $CF \parallel DE$

Bewijs: $\left. \begin{array}{l} \angle C_1 + \angle B_2 = 180^\circ (\text{koordenvierhoek}) \\ \angle B_1 + \angle B_2 = 180^\circ (\text{gestrekte hoek}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle C_1 = \angle B_1$
 $\left. \begin{array}{l} \angle B_1 + \angle D_2 = 180^\circ (\text{koordenvierhoek}) \\ \angle D_1 + \angle D_2 = 180^\circ (\text{gestrekte hoek}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle D_1 = \angle B_1$
 $\Rightarrow \angle C_1 = \angle D_1 \Rightarrow CF \parallel DE$ (F-hoeken)

38a.

Gegeven: 2 cirkels met snijpunten A en B . De lijnen k en l door de punten A en B . Snijpunten zijn verder C , D , E en F. Punt E ligt tussen A en D.

Te bew. DE // CF

Bewijs: Teken een punt G op de cirkel tussen A en E en teken verder de gestippelde lijnstukken. \Rightarrow

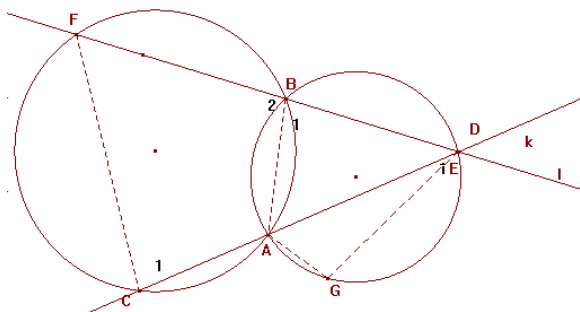
$$\left. \begin{aligned} \angle C_1 + \angle B_2 &= 180^\circ (\text{koordenvierhoek}) \\ \angle B_1 + \angle B_2 &= 180^\circ (\text{gestrekte hoek}) \end{aligned} \right\} \Rightarrow \angle C_1 = \angle B_1$$

$$\left. \begin{aligned} \angle B_1 + \angle AGE &= 180^\circ (\text{koordenvierhoek}) \\ \angle D_1 + \angle AGE &= 180^\circ (\text{koordenvierhoek}) \end{aligned} \right\} \Rightarrow \angle D_1 = \angle B_1$$

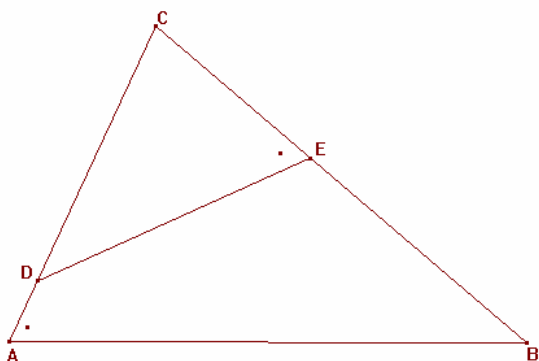
$$\Rightarrow \angle C_1 = \angle D_1 \Rightarrow CF // ED \text{ (z-hoeken)}$$

b.

CF is niet evenwijdig met DE als b.v. D en E samenvallen of C en F samenvallen.

39a.

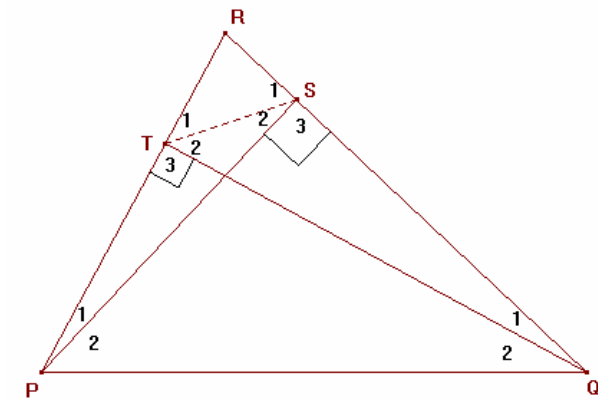
Gegeven: $\angle A = \angle CED$ (DE is antiparallel) en ΔABC .

Te bew. ABED is een koordenvierhoek.

Bewijs:

$$\left. \begin{aligned} \angle CED &= \angle A (\text{geg}) \\ \angle CED + \angle DEB &= 180^\circ \end{aligned} \right\} \Rightarrow \angle A + \angle DEB = 180^\circ \Rightarrow ABDE \text{ is een koordenvierhoek}$$

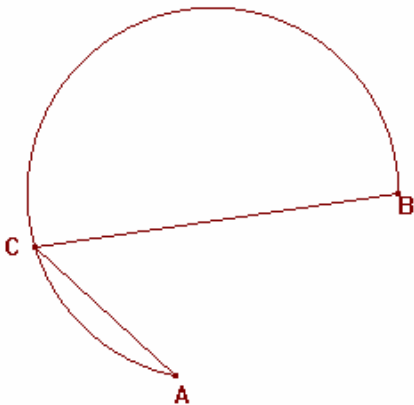
b.

Gegeven: $\triangle PQR$ met $PS \perp QR$ en $QT \perp PR$ Te bew. ST is antiparallel met PQ Bewijs: Teken $TS \Rightarrow$

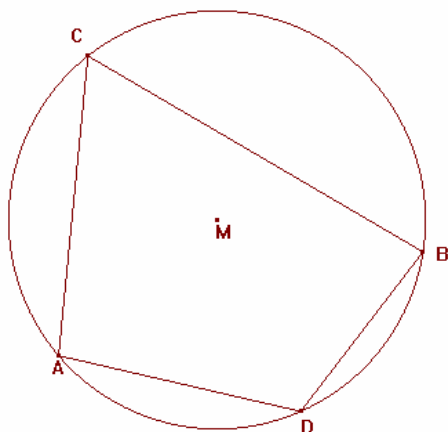
$$\left. \begin{array}{l} \angle T_3 = 90^\circ \Rightarrow T \text{ ligt op de cirkel met middellijn } PQ \text{ (Thales)} \\ \angle S_3 = 90^\circ \Rightarrow S \text{ ligt op de cirkel met middellijn } PQ \text{ (Thales)} \end{array} \right\} \Rightarrow PQST \text{ is een koordenvierhoek}$$

$$\Rightarrow \left. \begin{array}{l} \angle P_{12} + \angle S_{23} = 180^\circ \text{ (koordenvierhoek)} \\ \angle S_1 + \angle S_{23} = 180^\circ \text{ (gestrekte hoek)} \end{array} \right\} \Rightarrow \angle P_{12} = \angle S_1 \Rightarrow ST \text{ is antiparallel met } PQ$$
40. De grootte van $\angle C$ blijft steeds hetzelfde.

41a.

Gegeven

De punten A en B op een cirkel en punt C is een willekeurig punt op de cirkelboog AB Te bew. $\angle ACB$ is constant (onafhankelijk van de plaats van C op de cirkelboog)

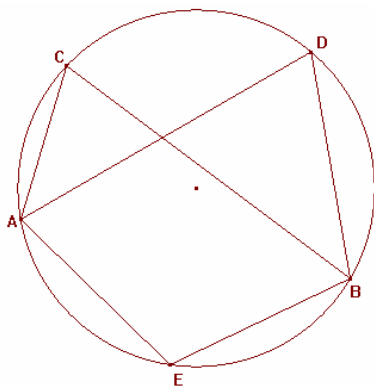
b. Bewijs:

Teken de gehele cirkel en kies een vast punt D gelegen op de andere cirkelboog door A en B . \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} \angle ACB + \angle ADB = 180^\circ \text{ (koordenvierhoek)} \\ \angle ADB \text{ is een vaste hoek} \end{array} \right\} \Rightarrow$$
 $\angle ACB$ is ook een vaste hoekDus $\angle ACB$ is onafhankelijk van de plaats van punt C op boog AB .

42a.

Gegeven: C en D liggen aan dezelfde kant van AB en $\angle ACB = \angle ADB$

Te bew. C en D liggen op dezelfde cirkelboog AB

Bewijs: Teken een cirkel door A, C en B, waarbij punt E niet op de cirkelboog van ACB ligt.

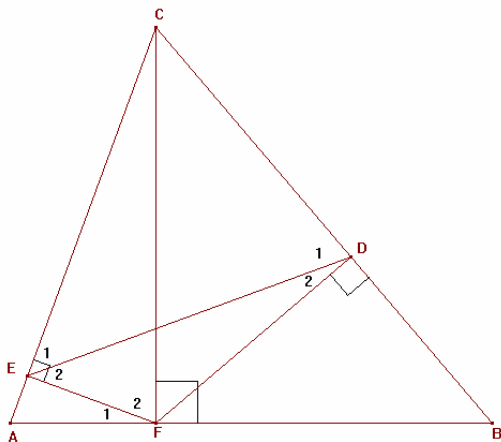
$$\Rightarrow \left. \begin{array}{l} \angle C + \angle E = 180^\circ (\text{koordenvierhoek}) \\ \angle C = \angle D \end{array} \right\} \Rightarrow \angle D + \angle E = 180^\circ \Rightarrow \text{vierhoek AEBC is ook een}$$

koordenvierhoek \Rightarrow D ligt ook op de cirkel door A, B en E en dus ook op dezelfde cirkelboog als punt C.

b. In vierhoek ABCD liggen de punten C en D aan dezelfde kant van AB. Als geldt dat $\angle ACB = \angle ADB$ dan liggen de punten C en D op dezelfde cirkelboog AB \Rightarrow A, B, C en D liggen dus op dezelfde cirkel \Rightarrow vierhoek ABCD is dus een koordenvierhoek.

43.

Geg. $\triangle ABC$ met $CF \perp AB$ en $FE \perp AC$; $FD \perp BC$

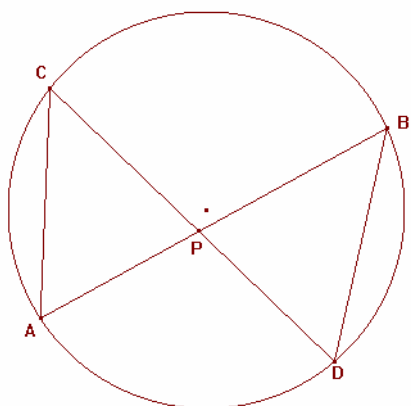

Te bew. ED is antiparallel met AB

Bewijs: Teken lijnstuk DE. $\Rightarrow \angle E_{12} + \angle D_{12} = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ \Rightarrow$ vierhoek EFDC is een koordenvierhoek \Rightarrow EFDC liggen op een cirkel \Rightarrow

$$\angle D_1 = \angle F_2 (\text{zelfde boog})$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{In } \triangle AFC \text{ geldt: } \angle A = 90^\circ - \angle C \\ \text{In } \triangle FEC \text{ geldt: } \angle F_2 = 90^\circ - \angle C \end{array} \right\} \Rightarrow \angle A = \angle F_2 \Rightarrow \angle D_1 = \angle A \Rightarrow \text{ED is antiparallel met AB.}$$

44a.

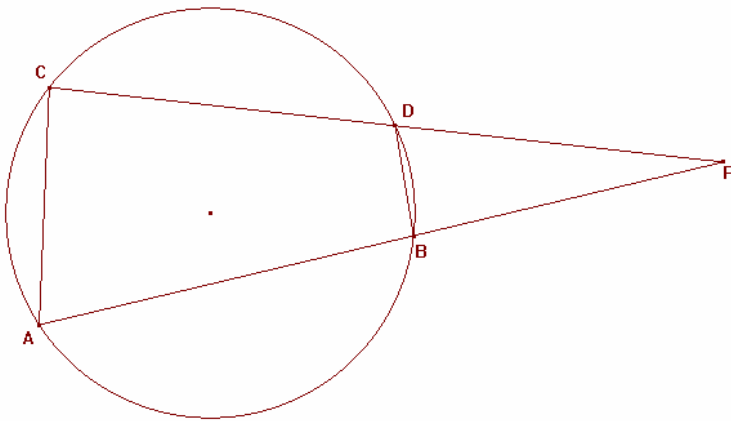
Geg. De punten A, B, C en D op een cirkel zodat AB en CD elkaar snijden binnen de cirkel in een punt P.

Te bew. $AP \cdot BP = CP \cdot DP$

Bewijs: Teken AC en BD \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} \angle CAB = \angle CDB(\text{boog}) \\ \angle ACD = \angle ABD(\text{boog}) \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta APC \sim \Delta DPB \text{ (hh)} \Rightarrow \frac{AP}{DP} = \frac{CP}{BP} \Rightarrow AP \cdot BP = DP \cdot CP$$

b. Geg. A , B , C en D op een cirkel waarbij AB en CD elkaar snijden in P met punt P buiten de cirkel.

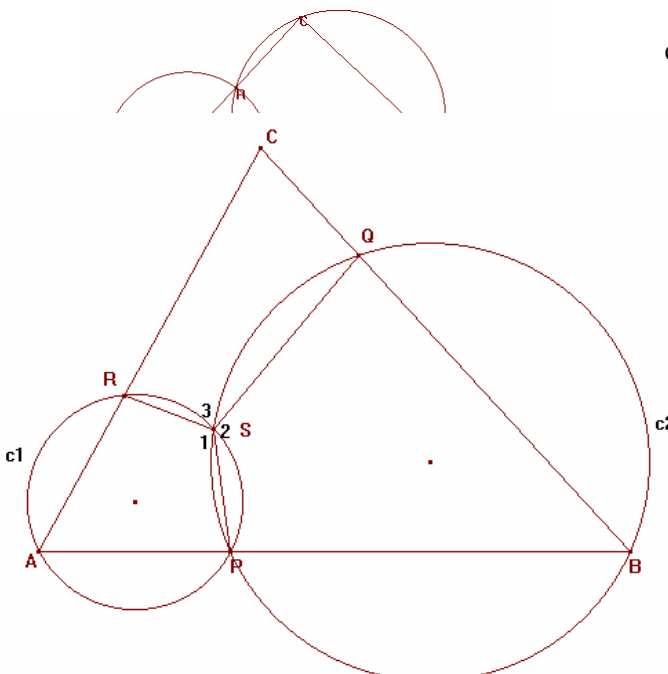
Te bew.
 $AP \cdot BP = CP \cdot DP$

Bewijs : Teken weer AC en DB. \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} \angle CAB + \angle CDB = 180^\circ \\ \angle CDB + \angle BDP = 180^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} \angle CAB = \angle BDP \\ \angle P = \angle P \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta APC \sim \Delta DPB \text{ (hh)} \Rightarrow \frac{AP}{DP} = \frac{CP}{BP} \Rightarrow$$

$$AP \cdot BP = DP \cdot CP$$

45. De drie cirkels gaan vermoedelijk door één punt.

46.
Gegeven:

ΔABC met P op AB , Q op BC en R op AC . De cirkels c_1 en c_2 door A , P en R en door P , B en Q en cirkel c_3 door C , Q en R .

Te bew.

De drie cirkels c_1 , c_2 en c_3 gaan door één punt.

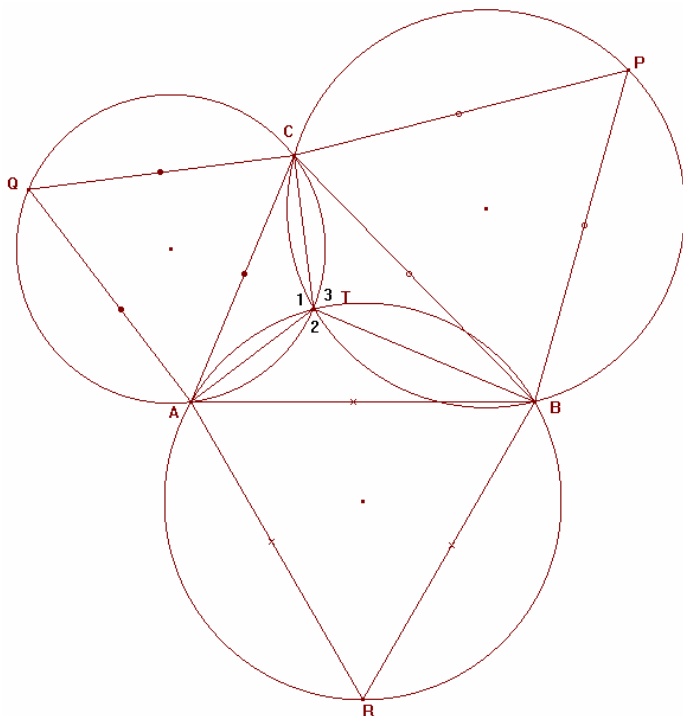
Bewijs: Stel S is een snijpunt van c_1 en c_2 . \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} \angle A + \angle S_1 = 180^\circ (\text{koorden vierhoek}) \\ \angle B + \angle S_2 = 180^\circ (\text{koorden vierhoek}) \end{array} \right\} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} \angle A + \angle B + \angle S_1 + \angle S_2 = 360^\circ \\ \angle S_1 + \angle S_2 + \angle S_3 = 360^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow$$

$\left. \begin{array}{l} \angle A + \angle B = \angle S_3 \\ \angle A + \angle B + \angle C = 180^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle S_3 + \angle C = 180^\circ \Rightarrow RSQC \text{ is een koorden vierhoek} \Rightarrow S \text{ ligt op de}$
 cirkel door R , C en $Q \Rightarrow c_1$, c_2 en c_3 gaan door één punt.

47a,b. Uit Cabri blijkt dat de cirkels vermoedelijk door één punt gaan.

48a.

Gegeven:

ΔABC met de drie gelijkzijdige driehoeken ABR , BCP en ACQ naar buiten gericht.

De drie omgeschreven cirkels door de drie gelijkzijdige driehoeken.

Te bew.

De drie omgeschreven cirkels gaan door één punt.

Bewijs: Stel T is een snijpunt van de omgeschreven cirkels van ΔBCP en $\Delta ACQ \Rightarrow$

$$\left. \begin{array}{l} \angle P + \angle T_3 = 180^\circ (\text{koordenvierhoek}) \\ \angle P = 60^\circ (\text{gelijkzijdige driehoek}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle T_3 = 120^\circ$$

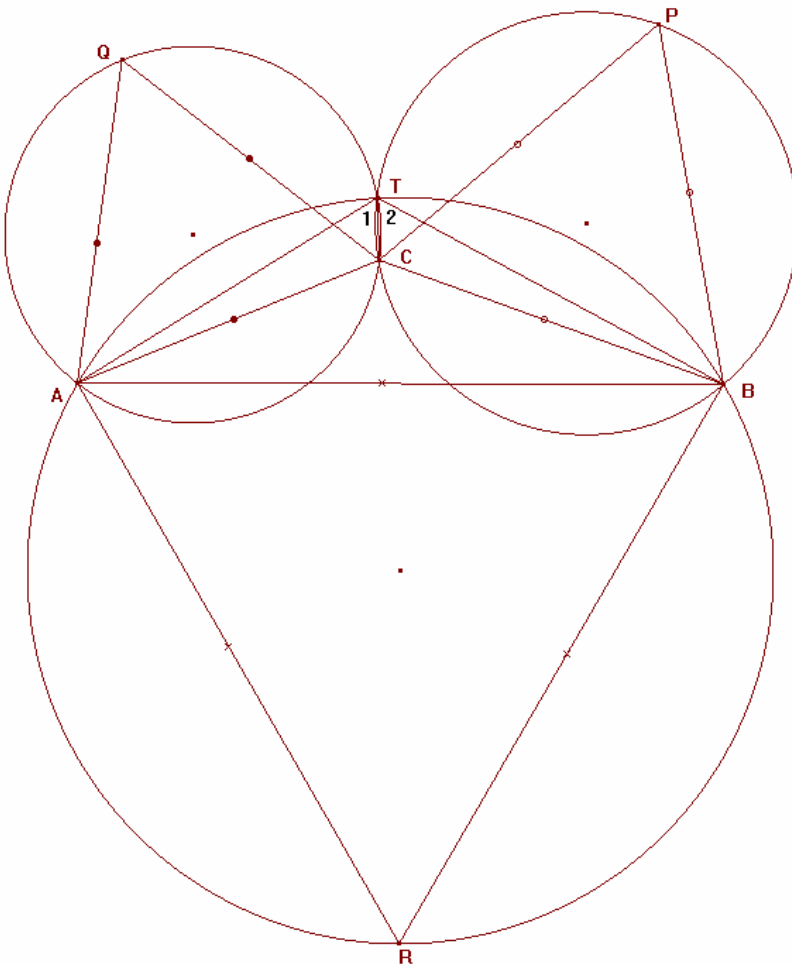
$$\left. \begin{array}{l} \angle Q + \angle T_1 = 180^\circ (\text{koordenvierhoek}) \\ \angle Q = 60^\circ (\text{gelijkzijdige driehoek}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle T_1 = 120^\circ$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle T_{12} = 240^\circ \\ \angle T_{123} = 360^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle T_2 = 120^\circ$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle R = 60^\circ (\text{gelijkzijdige driehoek}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle T_2 + \angle R = 180^\circ \Rightarrow$$

vierhoek ARBT is een koordenvierhoek \Rightarrow punt T ligt ook op de cirkel door AB en R \Rightarrow de drie cirkels gaan door één punt.

b.

Gegeven:

ΔABC met $\angle ACB > 120^\circ$ en
weer de drie gelijkzijdige
driehoeken ABR, BCP en
ACQ naar buiten gericht met
de omgeschreven cirkels.

Te bew.

De drie omgeschreven cirkels
snijden elkaar in één punt.

Bewijs: Stel de omgeschreven cirkels van BCP en ACQ snijden elkaar in een punt T buiten ΔABC .

$$\left. \begin{array}{l} \angle T_1 = \angle Q \text{ (zelfde boog)} \\ \angle Q = 60^\circ \text{ (gelijkzijdige driehoek)} \end{array} \right\} \Rightarrow \angle T_1 = 60^\circ$$

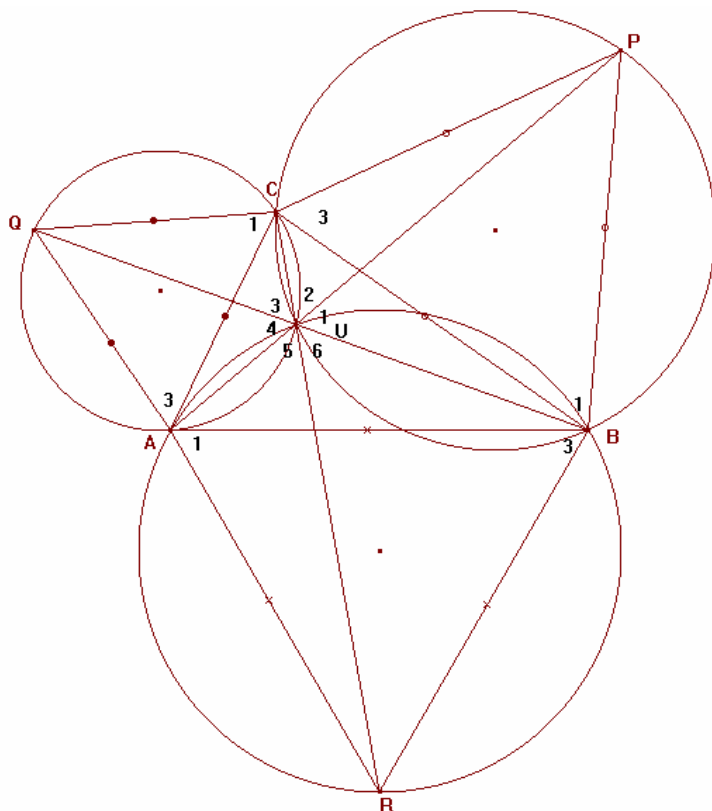
$$\left. \begin{array}{l} \angle T_2 = \angle P \text{ (zelfde boog)} \\ \angle P = 60^\circ \text{ (gelijkzijdige driehoek)} \end{array} \right\} \Rightarrow \angle T_2 = 60^\circ$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle T_1 = 60^\circ \\ \angle T_2 = 60^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle T_{12} = 120^\circ$$

$$\Rightarrow \angle T_{12} + \angle R = 180^\circ \Rightarrow$$

vierhoek ATBR is een koordenvierhoek \Rightarrow punt T ligt ook op de omgeschreven cirkel van $\Delta ABR \Rightarrow$ de drie omgeschreven cirkels gaan door één punt.

49a.

49b.

Het vermoeden is dat de drie lijnstukken door één punt gaan. Dat punt lijkt te zijn het snijpunt van de drie omgeschreven cirkels van de drie gelijkzijdige driehoeken.

50. Zie tekening bij opgave 49.

Geg. ΔABC met de drie gelijkzijdige driehoeken naar buiten en de drie omgeschreven cirkels. Verder de lijnstukken AP, BQ en CR

We gaan bewijzen dat deze drie lijnstukken door één punt gaan. Het snijpunt van de drie omgeschreven cirkels.

a. te bew. $\Delta QBC \cong \Delta APC$

$$\left. \begin{array}{l} \angle C_1 = 60^\circ = \angle C_3 \text{ (gelijkzijdig)} \Rightarrow \angle C_{12} = \angle C_{23} \\ \text{Bew. } QC = AC \text{ (gelijkzijdig)} \\ BC = CP \text{ (gelijkzijdig)} \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta QBC \cong \Delta APC \text{ (zhz)}$$

$\Rightarrow \angle QBC = \angle APC \Leftrightarrow \angle UBC = \angle UPC \Rightarrow$ de punten B en P liggen op dezelfde cirkelboog UC \Rightarrow de punten U, B, P en C liggen op één cirkel \Rightarrow UBPC is dus een koordenvierhoek.

b. te bew. AQCU is een koordenvierhoek

Bewijs: Uit de congruentie volgt ook : $\angle BQC = \angle PAC \Leftrightarrow \angle UQC = \angle UAC \Rightarrow$ de punten A en Q liggen op dezelfde cirkelboog UC \Rightarrow de punten U , A , Q en C liggen op één cirkel \Rightarrow UAQC is dus een koordenvierhoek.

c. te bew. ARBU is ook een koordenvierhoek.

Bewijs:

$$\left. \begin{array}{l} \angle U_{12} + \angle BPC = 180^\circ (\text{koordenvierhoek}) \\ \angle BPC = 60^\circ (\text{gelijkzijdig}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle U_{12} = 120^\circ$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle U_{34} + \angle AQC = 180^\circ (\text{koordenvierhoek}) \\ \angle AQC = 60^\circ (\text{gelijkzijdig}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle U_{34} = 120^\circ$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle U_{123456} = 360^\circ \\ \angle U_{12} = 120^\circ \\ \angle U_{34} = 120^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle U_{56} = 120^\circ$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle U_{56} = 120^\circ \\ \angle ARB = 60^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle U_{56} + \angle ARB = 180^\circ \Rightarrow$$

vierhoek ARBU is dus ook een koordenvierhoek.

d. $\left. \begin{array}{l} \angle U_5 = \angle B_3 (\text{zelfde boog}) \\ \angle B_3 = 60^\circ (\text{gelijkzijdig}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle U_5 = 60^\circ$

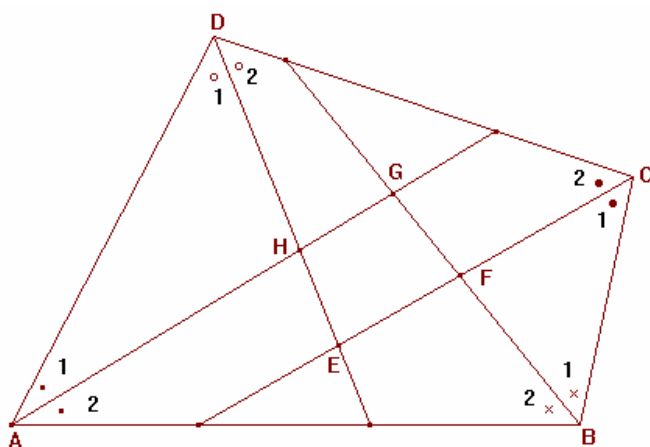
e. $\left. \begin{array}{l} \angle U_{34} = 120^\circ (\text{zie onderdeel c}) \\ \angle U_5 = 60^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle U_{345} = 180^\circ \Rightarrow$ punt U ligt dus op lijnstuk CR \Rightarrow

AP , BQ en CR gaan door één punt U.

f. $\left. \begin{array}{l} BPCU \text{ is een koordenvierhoek} \Rightarrow U \text{ op cirkel door B,C en P} \\ AQCU \text{ is een koordenvierhoek} \Rightarrow U \text{ op cirkel door A , Q en C} \end{array} \right\} \Rightarrow$

U is dus het snijpunt van de omschreven cirkels \Rightarrow U is dus het punt T uit opgave 48.

51.

Geg.

ABCD met de vier deellijnen van A,B,C en D , die vierhoek EFGH insluiten

Te bew.

EFGH is een koordenvierhoek

Bewijs:

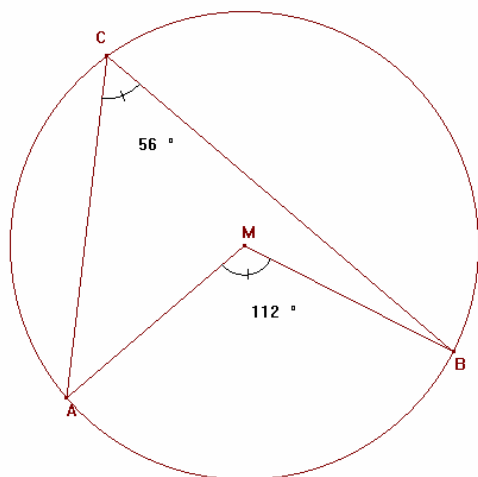
$$\left. \begin{array}{l} \angle A_1 + \angle D_1 + \angle DHA = 180^\circ \\ \angle DHA = \angle GHE(\text{overst.h.}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle GHE = 180^\circ - (\angle A_1 + \angle D_1)$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle B_1 + \angle C_1 + \angle BFC = 180^\circ \\ \angle BFC = \angle EFG(\text{overst.h.}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle EFG = 180^\circ - (\angle B_1 + \angle C_1)$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle GHE + \angle EFG = 180^\circ - \angle A_1 - \angle D_1 + 180^\circ - \angle B_1 - \angle C_1 \\ \angle A_{12} + \angle B_{12} + \angle C_{12} + \angle D_{12} = 360^\circ \\ \angle A_1 = \angle A_2 \\ \angle B_1 = \angle B_2 \\ \angle C_1 = \angle C_2 \\ \angle D_1 = \angle D_2 \end{array} \right\} \Rightarrow \angle A_1 + \angle B_1 + \angle C_1 + \angle D_1 = 180^\circ \Rightarrow \angle GHE + \angle EFG = 180^\circ \Rightarrow$$

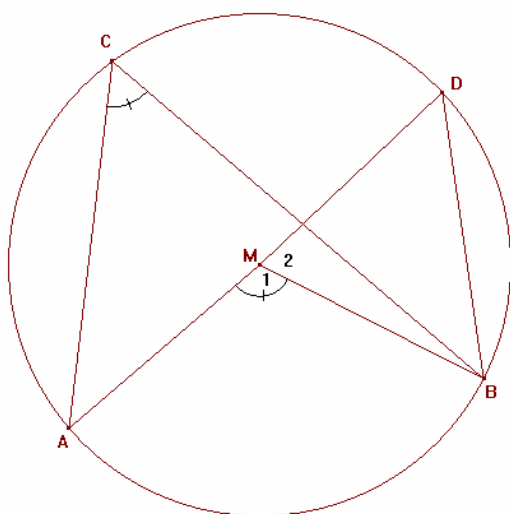
\Rightarrow vierhoek EFGH is een koordenvierhoek.

52a,b

52c. Vermoeden:
 $\angle ACB = 0,5 \cdot \angle AMB$

53.

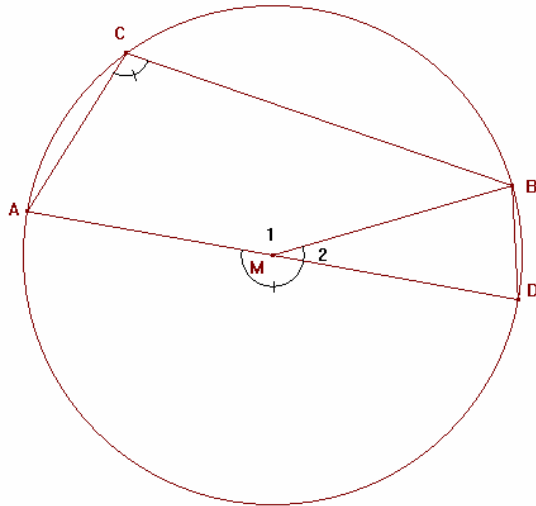
Gegeven : cirkel met middelpunt M en de punten A, B en C op de cirkel.
 Verder geldt dat M en C aan dezelfde kant van AB liggen.

Te bew. $\angle ACB = 0,5 \cdot \angle AMB$

Bewijs: Verleng AM tot middellijn AD.

$$\left. \begin{array}{l} \angle C = \angle D (\text{zelfde boog}) \\ \angle D = \angle B (\text{gelijkbenig}) \\ \angle M_2 + \angle D + \angle B = 180^\circ \\ \angle M_1 + \angle M_2 = 180^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle M_2 + 2 \cdot \angle C = 180^\circ \left. \vphantom{\begin{array}{l} \angle C = \angle D (\text{zelfde boog}) \\ \angle D = \angle B (\text{gelijkbenig}) \\ \angle M_2 + \angle D + \angle B = 180^\circ \\ \angle M_1 + \angle M_2 = 180^\circ \end{array}} \right\} \Rightarrow 2 \cdot \angle C = \angle M_1 \Rightarrow \angle ACB = \frac{1}{2} \cdot \angle AMB$$

53b.

Gegeven : cirkel met middelpunt M en de punten A, B en C op de cirkel.
Verder geldt dat M en C niet aan dezelfde kant van AB liggen.

Te bew. $\angle ACB = 0,5 \cdot \angle AMB$

Bewijs: Verleng AM \Rightarrow middellijn AD.

$$\left. \begin{array}{l} \angle D = 180^\circ - \angle C (\text{koorden vierhoek}) \\ \angle MBD = \angle D (\text{gelijkbenig}) \\ \angle M_2 + \angle D + \angle MBD = 180^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle M_2 + 2 \cdot (180^\circ - \angle C) = 180^\circ \left. \vphantom{\begin{array}{l} \angle D = 180^\circ - \angle C (\text{koorden vierhoek}) \\ \angle MBD = \angle D (\text{gelijkbenig}) \\ \angle M_2 + \angle D + \angle MBD = 180^\circ \end{array}} \right\} \Rightarrow$$

$$\angle AMB (\text{grote boog}) = 180^\circ + \angle M_2 \Rightarrow \angle M_2 = \angle AMB - 180^\circ$$

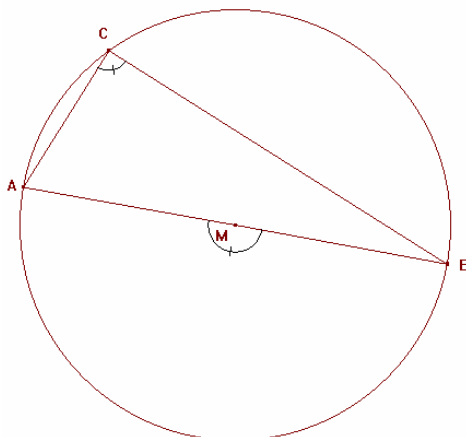
$$\angle AMB - 180^\circ + 360^\circ - 2 \cdot \angle C = 180^\circ \Leftrightarrow \angle AMB = 2 \cdot \angle C$$

$$\Rightarrow \angle ACB = 0,5 \cdot \angle AMB$$

53c.

Gegeven :

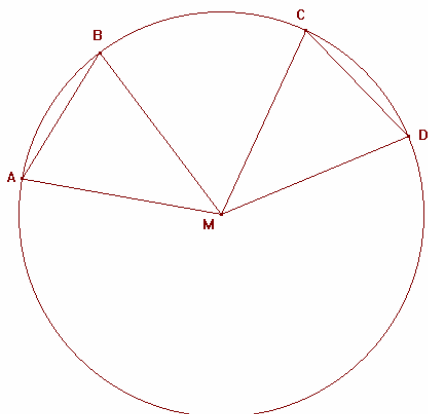
Cirkel met middellijn AB en C op de cirkel

Te bew. $\angle ACB = 0,5 \cdot \angle AMB$

Bewijs: $\left. \begin{array}{l} \angle AMB = 180^\circ (\text{gestrekte hoek}) \\ \angle ACB = 90^\circ (\text{Thales}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle ACB = 0,5 \cdot \angle AMB$

54.

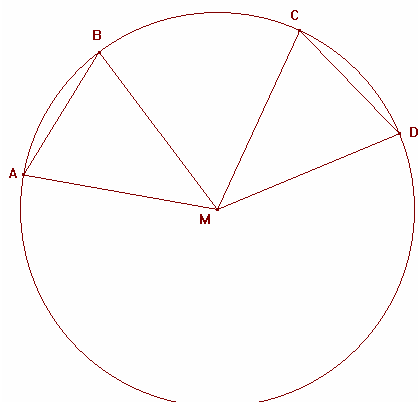
Gegeven : cirkel met middelpunt M.
 $bg(AB) = bg(CD)$

Te bew. $AB = CD$

Bewijs: $bg(AB) = bg(CD) \Rightarrow \angle AMB = \angle CMD$
 $AM = CM$ (straal)
 $BM = DM$ (straal)

$$\left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta AMB \cong \Delta CMD (zhz) \Rightarrow AB = CD$$

55.

Gegeven:
 Cirkel met middelpunt M en de koorden AB en CD zijn
 gelijk .

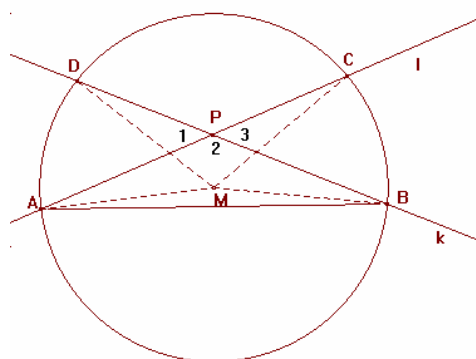
Te bew. $bg(AB) = bg(CD)$

Bewijs:

$AB = CD$ (geg)
 $AM = CM$ (straal)
 $BM = DM$ (straal)

$$\left. \begin{array}{l} \\ \\ \end{array} \right\} \Rightarrow \Delta AMB \cong \Delta CMD (zzz) \Rightarrow \angle AMB = \angle CMD \Rightarrow bg(AB) = bg(CD)$$

56.

Gegeven :

Cirkel met middelpunt M .
 Lijn l snijdt de cirkel in A en C en lijn k snijdt de
 cirkel in B en D . Snijpunt P binnen de cirkel

Te bew. $\angle APB = 0,5 \cdot (\angle AMB + \angle CMD)$

Bewijs:

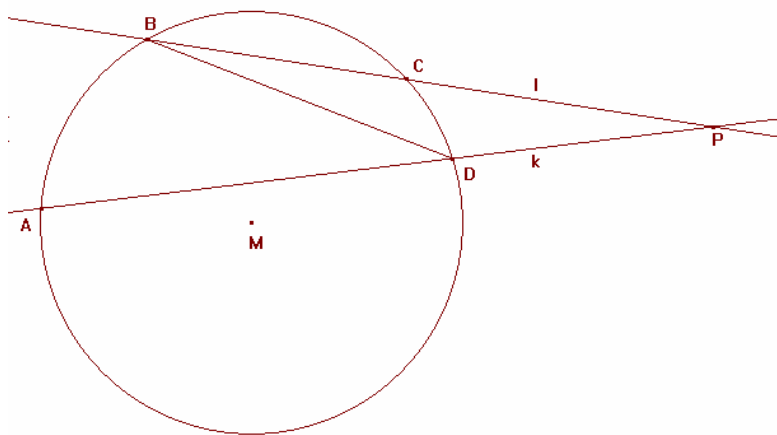
$$\left. \begin{aligned} \angle P_2 + \angle BAP + \angle PBA &= 180^\circ \\ \angle BAP = \angle BAC &= \frac{1}{2} \cdot \angle BMC (\text{omtrekshoek}) \\ \angle ABP = \angle ABD &= \frac{1}{2} \cdot \angle AMD (\text{omtrekshoek}) \end{aligned} \right\} \Rightarrow \angle P_2 + \frac{1}{2} \cdot \angle BMC + \frac{1}{2} \cdot \angle AMD = 180^\circ \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \angle P_2 + \frac{1}{2} \cdot (\angle BMC + \angle AMD) = 180^\circ$$

$$\left. \begin{aligned} \angle AMB + \angle BMC + \angle CMD + \angle DMA &= 360^\circ \Rightarrow \frac{1}{2}(\angle AMB + \angle CMD) + \frac{1}{2}(\angle BMC + \angle AMD) = 180^\circ \end{aligned} \right\} \Rightarrow$$

$$\angle P_2 = \angle APB = \frac{1}{2} \cdot (\angle AMB + \angle CMD)$$

56b.

Gegeven :

Cirkel met middelpunt M .
Lijn l snijdt de cirkel in B en C
en lijn k snijdt de cirkel in A en D .
Snijpunt P buiten de cirkel

Te bew.

$$\angle APB = 0,5 \cdot (\angle AMB - \angle CMD)$$

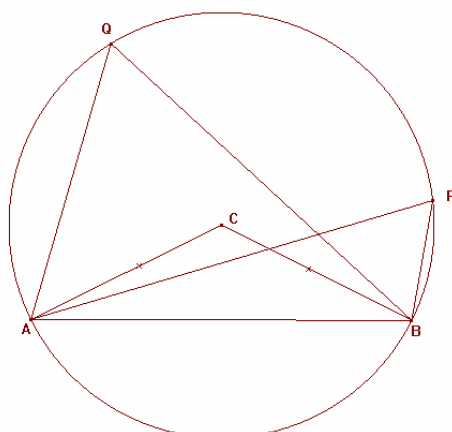
Bewijs: Teken lijnstuk BD.

$$\left. \begin{aligned} \angle DBP + \angle DPB + \angle PDB &= 180^\circ \\ \angle ADB + \angle PDB &= 180^\circ (\text{gestrekteh.}) \end{aligned} \right\} \Rightarrow \angle ADB = \angle DBP + \angle DPB$$

$$\left. \begin{aligned} \angle ADB &= \frac{1}{2} \cdot \angle AMB (\text{omtrekshoek}) \\ \angle DBP = \angle DBC &= \frac{1}{2} \cdot \angle DMC (\text{omtrekshoek}) \end{aligned} \right\} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \cdot \angle AMB = \frac{1}{2} \cdot \angle DMC + \angle DPB \Leftrightarrow \angle DPB = \frac{1}{2} \cdot (\angle AMB - \angle CMD)$$

57.

Gegeven:

ΔABC met $AC = BC$. Punt P zodat
 $\angle APB = 0,5 \cdot \angle ACB$ en P ligt aan dezelfde kant van AB als C.

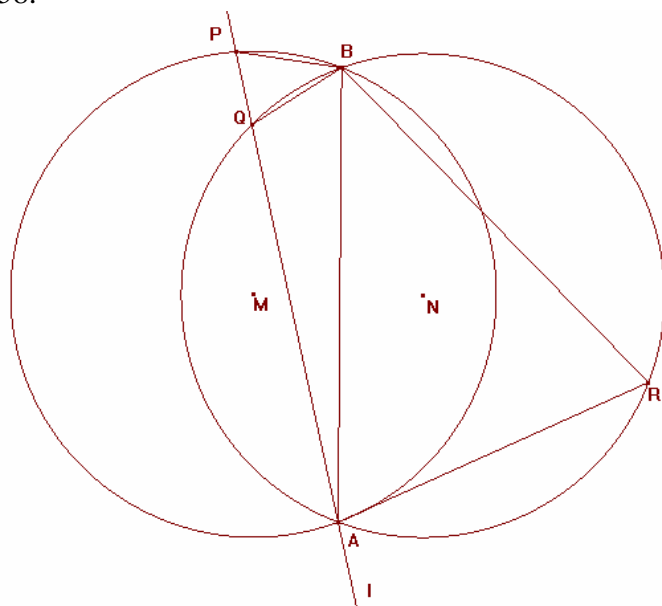
Te bew. $BC = CP$

Bewijs: Teken de cirkel met middelpunt C door A en dus ook door B. Neem vervolgens een punt Q op deze cirkel gelegen boven AB. \Rightarrow

$$\left. \begin{array}{l} \angle AQB = \frac{1}{2} \cdot \angle ACB (\text{omtrekshoek}) \\ \angle APB = \frac{1}{2} \cdot \angle ACB (\text{gegeven}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle AQB = \angle APB \Rightarrow \text{de punten P en Q liggen op dezelfde}$$

cirkelboog AB \Rightarrow P ligt dus ook op dezelfde cirkel $\Rightarrow BC = CP$

58.

Gegeven:

Twee cirkels met gelijke straal en snijpunten A en B. Lijn l snijdt de cirkels in P, Q en A.

Te bew.

$\triangle BPQ$ is gelijkbenig

Bewijs: Teken de lijnstukken PB, BQ en neem een punt R rechts van AB op de cirkel met middelpunt N. Neem voor de cirkel links het middelpunt M. Teken nog BR en AR.

$$\left. \begin{array}{l} MB = BN (\text{zelfde straal}) \\ AB = AB \\ MA = NA (\text{zelfde straal}) \end{array} \right\} \Rightarrow \triangle MAB \cong \triangle NAB (\text{zzz}) \Rightarrow \angle AMB = \angle ANB \quad (1)$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle QPB = \angle APB = \frac{1}{2} \cdot \angle AMB (\text{omtrekshoek}) \\ \angle ANB = \angle AMB (1) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle QPB = \frac{1}{2} \cdot \angle ANB$$

$$\left. \begin{array}{l} \angle AQB + \angle ARB = 180^\circ (\text{koordenvierhoek}) \\ \angle AQB + \angle BQP = 180^\circ (\text{gestrekte hoek}) \\ \angle ARB = \frac{1}{2} \cdot \angle ANB (\text{omtrekshoek}) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle BQP = \frac{1}{2} \cdot \angle ANB$$

$$\Rightarrow \angle QPB = \angle BQP \Rightarrow$$

$QB = PB \Rightarrow \triangle BPQ$ is gelijkbenig.